

Nogle seværdigheder

1 Øerne

Søen med oprindelig 3 øer blev udgravet af militæret i 1893. Den vestlige Dynamitø blev gjort landfast for omkring 50 år siden. Her ligger i dag en bunker, der blev anvendt til opbevaring af ammunition. Den midterste »3. Kompagni's Ø« har været landfast med utallige øvelsesbroer, mens den østlige Kaninø ikke indgik i militærets anvendelse. I dag rummer søen en del fisk. Det er hovedsageligt suder, skaller og karusser, da disse tolererer, at søen de fleste steder vil bundfryse under isvintre. Fiskeri i søen kræver ikke specielt fiskekort, hvilket også »benyttes« af gæstende fiskehejrer og skarver.

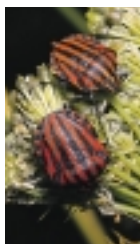
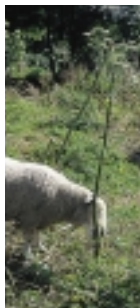

2 Togene

Ryvangens Naturpark tilgrænses af Frederiksbergbanen, men der har faktisk også gået en selvstændig bane fra Hellerup og ind midt i den nuværende park. Vi kan her stadig genfinde de gamle af- og pålæsningsramper, hvorfra tysk militær under 2. verdenskrig bortfragtede 300 vognlæs af Ingeniørregimentets grej.

3 Hestene

Ingeniørregimentet byggede deres første hestestald 1894 i det sydvestlige hjørne. Her var plads til seks heste. Tre af disse var forbeholdt officerer, mens de andre først og fremmest skulle trække det tunge militærmateriel. På samme sted ligger i dag fodboldklubben FC Ryvangs klubhus. Heste er stadig en del af billedet i Ryvangens Naturpark, men nu rides de på parkens ridestier af børn og unge fra en nærliggende institution.

4 Får og bjørneklo

I parken findes 3 dyrefolde, hvor stedets får kan græsse. Her kan de også besøges af publikum. I 2002 var der 1 vædder og 4 moderfår, der fik 7 lam i løbet af sæsonen. Rymarksvænge Aktivitetscenters Byggelegeplads står for den daglige pasning. Fårene er naturplejere, der holder urterne nede. De foretrækker f.eks. planten bjørneklo. Parken var tidligere meget belastet af både kæmpebjørneklo og den ellers sjældne rundbladet bjørneklo. Da begge kan give alvorlig eksem, er det glædeligt, at fårene og anden naturpleje har begrænset planternes udbredelse væsentligt.

5 Bakken

Parkens bakke er opbygget i 1980'erne af overskudsjord fra etagebyggeriet kaldet »Ryparken 2«. Bakken benyttes rekreativt både sommer og især vinter, hvor bare lidt sne indbyder til kælketure. Bakken giver også den ellers »fugtige park« endnu en naturtype, nemlig en tør eng. Det giver et rigt insektliv, og her er bl.a. kommet den varme-krævende stribetæge. Den er i de sidste år begyndt at optræde så langt nordpå som Danmark, og lever på skærmpplanter. Tægens kraftige farver afslører for bl.a. fugle, at den smager grimt.

Gul snorre med blanke smalle blade i krans og små gule blomster er en af bakkens små engplanter. Det gamle navn »Jomfru Marias sengehalm« skyldes dens tidligere anvendelse som barselshjælp. I dag kan den krydre snapsen.

6 Træerne

I 1895 plantede man en lang række træer i området, hvoraf de fleste arter stadig kan findes. Til allétræer var tale om ask, elm, naur, ahorn og eg. På lavtliggende fugtige områder blev anvendt pil, birk og hæg, mens lind, røn, tjørn og hestekastanie brugtes på de højereliggende dele.

Alle de store elme er nu døde af elmesygen, men flere af de hundredårige aske står endnu og minder os om den nordiske mytologis Yggdrasil, hvorunder guderne holdt »tinge«. Når de første mennesker her i norden fik navnene Ask og Embla, skyldtes det, at de blev formet af henholdsvis aske- og elletræ.

Fakta om Ryvangens Naturpark

Samlet areal ca. 10 ha, hvoraf søen udgør ca. 1,5 ha.

Forsvarets anvendelse ophørte i 1972 og arealet har efterfølgende fungeret som grønt område.

Området overgik til Københavns Kommune med parkstatus i 1998, hvortil også »Plejeplan for Ryvangens Naturpark for 1997-2002« udarbejdedes.

Omfattet af Naturbeskyttelsesloven af 1992 § 3 om vandområder.

Omfattet af Naturbeskyttelsesloven af 1992 § 12, 13 og 18 om bevaring af fortidsminder.

Området Ryvangens Naturpark var oprindeligt en nordlig del af Ryvangsmarken – et sumpet og øde sted. I 1893 opkøbte staten Ryvangsmarken samt det syd for liggende Vognmandsmarken til militær anvendelse. Byen havde igen udvidet sig, og man måtte finde nye steder til bl.a. de militærforlægninger, der lå mellem Kastellet og byen. Det blev ingeniørvåbenet, der flyttede til Ryvangsmarken. Man havde på den ene side ønsket et område med en sø, men samtidig bekymrede Ryvangsmarkens høje vandstand, da dette udelukkede øvelsestyper som minering og udgravning af underjordiske stillinger. For at forbedre området blev der gravet dybe afvandingsgrøfter og en sø med tre øer, samtidig med at der blev anlagt veje og tilplantet.

Ved indflytningen i 1893-94 blev området betegnet som »Ingeniørregimentets Kaserne på Vognmandsmarken«, men allerede i 1897 skiftedes navnet til det mere mundrette Ingeniørkasernen.

Straks efter besættelsen i 1940 overtog værne magten de sydlige dele af Ingeniørkasernen. I 1943 blev hele kaserneområdet inddraget, og personalet interneret. Dette indledte et sort kapitel i områdets historie, idet der nordligt i området (se kort) blev indrettet en plads til henrettelse af frihedskæmpere. Frem til befrielsen i 1945 måtte ca. 100 frihedskæmpere lade livet her. I 1946-50 blev Mindelunden anlagt, og denne samt Pistolskydebanen, hvor også enkelte henrettelser fandt sted, hører i dag under Kirkeministeriet.

I 1956 flyttede Ingeniørregimentet til Farum Kaserne, og stedet skiftede igen navn – denne gang til Svanemøllens Kaserne. I 1972 rømmede forsvaret området for nutidens Ryvangens Naturpark, men forblev ejere af arealet frem til 1998. I 1974 blev størstedelen af bygningerne fjernet for at hindre uautoriseret brug.

I en årrække stod området nu uden plejemæssige indgreb indtil Forsvarsministeriet i starten af 1980'erne gav institutionen »Ryvangens Naturparks Venner« lov til, efter et stort forarbejde, at leje området. De bestod af lokale foreninger,

bl.a. Dansk Lejepladsselskab og Østerbro Lokalråd.

Nu startede et mindst ligeså stort arbejde med at bortskaffe militært materiel og bl.a. få etableret kælkebakken. Naturen i området fik i store træk lov til selv at udvikle sig. I de tilbageværende bygninger nordvest i området er forskellige børneinstitutioner flyttet ind. Som eksempel på bygningernes omskiftelige brug ses børneinstitutionen foran søen. Denne bygning blev oprindeligt flyttet med fra militærforlægningen ved Kastellet og har derefter i perioder indeholdt f.eks. Ingeniørtroppernes modelsamling samt Forsvarets ABC-Skole.

Området blev fra starten af 1980'erne åbnet som et tiltrængt grønt nærområde, og der skete en langsom tilnærmelse til parkdrift. I 1992 iværksatte Københavns Kommunes daværende Parkafdeling, i samråd med Forsvarsministeriet, et beskæftigelsesprojekt, gående ud på fældning af syge eller døde elmetræer samt spredt nyplantning af eg. I 1995 fik Parkafdelingen stillet EU-midler til rådighed til en mere gennemgribende naturpleje hen mod den naturpark, vi kender i dag med bl.a. genoprettet stisystem, ridestier, bålplads, grillpladser og fårefolde. Københavns Kommune ved Vej & Park har haft ansvaret for Ryvangens Naturpark siden 1998. En plejeplan for området er blevet introduceret, og parken står foran en fredning indenfor få år.

Praktiske oplysninger

Adgangsforhold

Adgang til Ryvangens Naturpark kan ske fra Rymarksvej, fra gang- og cykelstien fra Ryparken Station og Svanemøllens Kaserne samt fra Tuborgvej via Major Anders Lassens Vej ved Mindelunden, hvor der er P-muligheder.

Transport

Ryvangens Naturpark ligger nær ved Hellerup og Ryparken Station. Oplysninger om offentlig bus-transport til parken fås i HUR Kundecenter, tlf. 3613 1415 og på www.rejseplanen.dk. I 2002 kører bus 1 til parken.

Færdsel i parken

- Hund skal føres i snor
- Cykelsti findes
- Fiskeri frit
- Ridesti findes
- Sejlsads ikke tilladt

